

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

Oprichter Dr. J. R. Beverluik

Orgaan van de

Nederlandsche Boschbouwvereniging

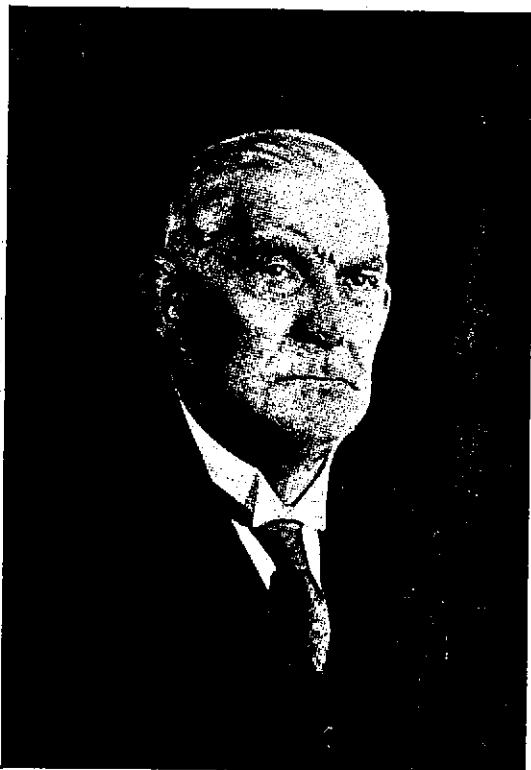
11e Jaargang

No. 5

Mei 1938

Oorspronkelijke Bijdragen

Dr. H. J. LOVINK †

Op ruim 72-jarigen leeftijd is op 2 April overleden Dr. H. J. Lovink. Met hem is voor onzen land- en boschbouw een groot man, een krachtige persoonlijkheid heengegaan.

Hij werd 10 Januari 1866 te Terborg geboren en bezocht hier de lagere en later de z.g. Fransche school om vervolgens nog eenigen tijd onderwijs te genieten op een school in Anholt, even over de Duitsche grens. Na het overlijden van zijn vader kwam hij op verzoek van den heer Copijn, destijds boomkweker en tuinarchitect op het Lange Water

te Velp reeds op 16-jarigen leeftijd bij dezen heer in betrekking of „in de leer”, in welke betrekking hij het reeds op 19-jarigen leeftijd tot chef bracht. Lang zou hij daar echter niet blijven. Op 15 Februari 1887 werd hij benoemd tot opzichter van de landerijen en plantsoenen van de gemeente Zutphen. In zijn Zutphenschen tijd vond hij gelegenheid om aan de Hoogere Burgerschool, aldaar de lessen in de natuurwetenschappen te volgen. Hij zocht voorts verbinding met enkele hoogleeraren van de Utrechtsche Universiteit en een paar leeraren van de Rijks-Hoogere Landbouwschool, later Landbouw Hoogeschool te Wageningen, door wier tusschenkomst hij gelegenheid ontving om zich verder te bekwamen, zoodat hij reeds in 1889 met succes het examen aflegde voor de acte Middelbaar Onderwijs in de Houtteelt.

De Nederlandsche Heidemaatschappij was toen pas opgericht, doch kon niet tot ontwikkeling komen, omdat de goede dagelijksche leiding ontbrak. Het oog viel toen op den jongen Lovink. Hij werd in 1891 op 25-jarigen leeftijd adjunct-directeur van de Heidemaatschappij en een jaar later waarnemend directeur, terwijl hij een half jaar daarna gewoon directeur werd. Met volle medewerking van het Dagelijksch Bestuur en den Raad van Commissarissen heeft de heer Lovink het fundament gelegd van hetgeen in den loop der jaren uit de Maatschappij gegroeid is. Hij heeft de ambtenaren en het werk van de Heidemaatschappij doordrongen van een geest, die er altijd in gebleven is. Met scherpen blik wist hij zijn medewerkers te kiezen en de voortvarendheid en de plichtsbetrachting, die hem zelf zoo eigen waren, wist hij over te brengen op al degenen, met wie hij samenwerkte. Reeds kort na zijn optreden bij de Nederlandsche Heidemaatschappij wist hij het vertrouwen te winnen van velen, die aan de jonge vereeniging belangrijke opdrachten voor ontginning en grondverbetering gaven. Aanvankelijk waren het vooral bebosschingen, waarbij vooral de ontginningen in de Peel genoemd moeten worden. Ook van Staatswege werden met behulp der Nederlandsche Heidemaatschappij belangrijke bebosschingen in de duinen en op de Veluwe ondernomen.

Reeds spoedig echter zag de heer Lovink, in, dat men in ons land bij het in cultuur brengen van woeste gronden niet moest blijven staan enkel bij bebossching, doch dat gronden, die daarvoor geschikt waren, moesten worden aangelegd tot bouw- en grasland. Dit is het begin geweest van de cultuur-technische werkzaamheid der Nederlandsche Heidemaatschappij, die zich in latere jaren op zoo velerlei gebied en in zoo velerlei richting ontwikkeld heeft, terwijl daaraan reeds spoedig toegevoegd werden bemoeiingen op het gebied van de zoetwatervisscherij.

De bebossingen voor den Staat waren intusschen tijdens zijn directeurschap reeds in een ander stadium gekomen. Deze kregen n.l. een zoodanigen omvang, dat het wenschelijk werd geoordeeld daar een afzonderlijken Staatsdienst, het Staatsboschbeheer, voor in te stellen. De heer Lovink nam, tegelijk met zijn directeurschap, de functie waar van inspecteur der staatsbosschen en -ontginningen.

Met ingang van 1 November 1901 werd de heer Lovink benoemd tot directeur-generaal van den Landbouw. Er was in ons land nog heel wat te doen om den landbouw op hooger peil te brengen. Allerlei kwesties wachtten op regeling. Vooral was het noodig, dat onze uitvoerproducten als vleesch, boter en kaas weer een vooraanstaande plaats op de buitenlandsche markt zouden innemen. Onder leiding van den heer Lovink werd een Keuringsdienst ingesteld, het Rijkstoezicht van de Contrôlestations goed geregeld en zoo geleidelijk maatregelen genomen, waardoor de goede naam van de Nederlandsche producten op de buitenlandsche markten weer, zij het ook met veel moeite, teruggewonnen werd. Hij zette ook door, dat er te Berlijn, Londen en Parijs landbouwconsulenten werden gedetacheerd, die voorlichting konden geven bij den buitenlandschen afzet. Door hem werd ook de grondslag gelegd voor de instelling der Rijksseruminrichting te Rotterdam, die later zulk voortreffelijk werk wist tot stand te brengen. Ook het landbouwonderwijs had zijn aandacht. Reeds bij de Nederlandsche Heidemaatschappij werd tijdens zijn directeurschap een begin gemaakt met het geven van onderwijs aan het personeel ter verdere ontwikkeling. Dit is het begin geweest van den later bekenden cursus der Nederlandsche Heidemaatschappij en van Rijkswege werden de land- en tuinbouwwinterscholen gedurende zijn Directeur-generaalschap nader georganiseerd en ontwikkeld, terwijl ook een reorganisatie van de Rijkslandbouwschool te Wageningen en van de Veeartsenijschool te Utrecht tot stand kwam, de eerste stap om deze inrichtingen tot Hoogeschool te verheffen.

In 1909 vertrok de heer Lovink naar Indië in verband met zijn benoeming tot Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel, aldaar. Zijn Indische tijd duurde tot 1918, toen zijn gezondheidstoestand hem noopte terug te keeren.

Bij zijn terugkeer uit Indië kwam hij uit den aard der zaak weer nauwer in aanraking met de Nederlandsche Heidemaatschappij. Hij werd burgemeester van Alphen a/d Rijn, tot de laatste verkiezingen lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, was gedurende eenige jaren Voorzitter van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, gedurende 8 jaar Voorzitter van de Hoofdafdeeling Zoetwatervisscherij der Nederlandsche Heidemaatschappij en had zitting in talrijke commissies, waarin hij in velerlei opzicht leiding wist te geven.

Na het overlijden van den heer Baron van Nagell in 1936, werd Dr. Lovink opnieuw benoemd tot Voorzitter der Nederlandsche Heidemaatschappij. Hij was voorts nog Curator der Landbouwhoogeschool en Voorzitter van het Nederlandsche Visscherij-Proefstation.

Zijn verdiensten voor de Nederlandsche Heidemaatschappij werden erkend door zijn benoeming in de 22e algemeene vergadering op 12 September 1910 tot lid van verdienste der Maatschappij en onlangs door de toekenning van de groote gouden medaille der Maatschappij. Zijn groote verdiensten op algemeen wetenschappelijk gebied werden geëerd door de Groningsche Universiteit, die hem tot Doctor honoris causa benoemde.

Dr. Lovink was drager van de ridderorde van den Nederlandschen Leeuw, voorts was hij Commandeur der Oranje Nassau Orde, der Huisorde van Oranje, der Orde van Leopold van België, van het Legioen van Eer van Frankrijk en drager van verscheidene andere binnen- en buitenlandsche eere teekenen.

Het leven van dezen grooten man is bij voortdoring geweest een krachtige actie om onzen landbouw, tuinbouw en boschbouw op een hoog peil te brengen. Zijn voorbeeld zal bij allen, die met hem in aanraking kwamen van groote blijvende beteekenis zijn.

Van Lonkhuyzen.